

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2003. gada 7. janvāra
rīkojumu Nr. 6

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0143

Profesija

**Trikotāžas izstrādājumu ražošanas
tehniķis**

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Trikotāžas izstrādājumu ražošanas tehniķis ir kvalificēts darbinieks, kur strādā trikotāžas ražošanas uzņēmumos par adītāju operatoru vai tehnoloģiskā procesa kontrolieri, spēj organizēt sava darba procesu, nodrošināt un novērtēt sava darba kvalitāti, noteikt adījuma tehnoloģiskos parametrus un salīdzināt to atbilstību standarta prasībām. Novērtēt produkcijas atbilstību standartos norādītajām kvalitātes prasībām, noteikt adītās drānas, kuponu un detaļu defektus, aizpildīt nepieciešamo dokumentāciju pielietot nepieciešamos darba aizsardzības līdzekļus.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Dzijas un pavedienu sagatavošana adīšanai	1.1 Noteikt dzijas un pavedienu defektus, kuri ietekmē adījuma kvalitāti. 1.2 apkalpot spolēšanas mašīnu . 1.3 Noteikt dzijas pārspolēšanas nepieciešamību.
2. Adītās drānas, kuponu un detaļu adīšana.	2.1. Iepazīties ar dotā pinuma tehnoloģisko parametru standarta rādītājiem.. 2.2. Veikt kuponu un detaļu izmēru atbilstības pārbaudi. 2.3. Sašķirot adītos pusfabrikātus pēc izmēriem un kvalitātes. 2.4. Apkalpojot adāmmašīnas, nodrošināt tehnoloģiskā procesa ievērošanu. 2.5. Nodrošināt izstrādes normas izstrādi, novērst tās dikstāves, kuras atkarīgas no adītājas. 2.6. Novērtēt riska faktoros, apkalpojot adāmmašīnas, strādāt atbilstoši darba aizsardzības ugunsdrošības prasībām. 2.7. Apgūt jaunas ražošanas iekārtas, racionālus un drošus darba paņēmienus, pilnveidot savas profesionālās iemaņas un prasmes. 2.8. Veikt darbu atbilstoši starptautiskajām kvalitātes prasībām. 2.9. Veikt darba vietas aprūpēšanu, adāmmašīnu tehnisko apkopi.
3. Adītās drānas, kuponu sagatavošana piegriešanai, piegriešana.	3.1. Veikt adītās drānas, kuponu, detaļu un palīgmateriālu pieņemšanu un atlasī atbilstoši standartam. 3.2. Noteikt adītās drānas, kuponu, detaļu defektus. 3.3. Izstrādāt racionālas izklātnes, lai maksimāli ekonomētu izejmateriālus. 3.4. Veikt adītās drānas klājuma izveidi atbilstoši piegriešanas kartēm 3.5. Pārbaudīt piegriezuma kvalitāti. 3.6. Novērst piegriezto detaļu brāķi. 3.7. Komplektēt piegrieztās detaļas to transportēšanai uz šūšanas cehiem. 3.8. Sekmēt darba grupas, komandas darbu šajā nodaļā

4. Adīto izstrādājumu šūšana.	4.1. Vēlama izpratne darba sadalījumam pa operācijām. 4.2. Vēlams priekšstats par izstrādājumu apstrādes tehnoloģiskajiem režīmiem. 4.3. Orientēties modeļu apstrādes tehnoloģiskajā secībā atbilstoši parauga tehniskajam aprakstam. 4.4. Noteikt mezglu apstrādes defektus, iespēju robežās tos novērst.. 4.5. Veicināt iecirkņa ritmisku darbu, nepieļaut dīkstāves. 4.6. Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības prasības. 4.7. Veikt gatavo trikotāžas izstrādājumu kvalitātes kontroli. 4.8. Veikt gatavo trikotāžas izstrādājumu šķirošanu, marķēšanu, iepakojšanu.
5. Uzņēmējdarbības veikšana.	5.1. Izvēlēties uzņēmējdarbības formu un pierēģistrēt to Valsts uzņēmumu reģistrā. 5.2. Noformēt darba, pirkšanas, nomas un materiālās atbildības līgumus. 5.3. Sekot darba drošības, ergonomikas, ugunsdrošības un dabas aizsardzības noteikumu ievērošanai uzņēmumā. 5.4. Kārtot grāmatvedības un finansu dokumentus, veikt nodokļu maksājumus.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

- Organizatoriskie- materiāli atbildīgs darbs, kas veicams patstāvīgi un komandā, sekojot sava darba kvalitātes līmenim, ievērojot augstu saskarsmes līmeni un nacionālās attiecības, veidojot labvēlīgu mikroklimatu savā darba iecirknī.
- Fizikālie- troksnis, vibrācija, iespējams traumatisms un nekondicionāls mikroklimats.
- Bioloģiskie- jābūt noturīgai uzmanībai, labai koordinācijai un redzei.
- Ķīmiskie- putekļi gaisā.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai:

- Trikotāžas ražošanas speciālistam nevar būt daltonisms.

Prasmes

Kopīgās prasmes	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Orientēties adīto izstrādājumu tehnoloģiskajos parametros, novērtēt sava darba kvalitāti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt trikotāžas izstrādājumu izgatavošanas tehnoloģiju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt darbu patstāvīgi, strādāt darba grupā.

<ul style="list-style-type: none"> • .Sastādīt un lasīt izstrādājuma tehnisko dokumentāciju. • Lietot trikotāžas ražošanas nozares terminoloģiju un standartus savā darba vietā. • Darba vietas organizācijā ievērot darba aizsardzības, ergonomikas un ugunsdrošības prasības. • Lietot racionālus darba paņēmienus. • Prast sniegt pirmo medicīnisko palīdzību. 	<p>.Pārzināt tekstilmateriālu galvenās fizikāli- mehāniskās īpašības.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noteikt galvenos adīto izstrādājumu raksturojošos parametrus. • Noteikt adīto drānu, kuponu, detaļu brāķi, novērst to. • Apgūt jaunus dziju un pinumu veidus adīšanā, nodrošināt kvalitātes prasībām atbilstošu produkcijas izlaidi. • Prognozēt tehnoloģisko iekārtu darbības defektus, iespēju robežās tos novērst. • Ievērot adītās drānas, kuponu un detaļu izgatavošanas tehnoloģiskos režīmus, • Novērtēt gatavo izstrādājumu kvalitāti. • Ievērot pusfabrikātu un izstrādājumu uzglabāšanas noteikumus. • Pielietot racionālus darba paņēmienus un racionālas darba laika izmantošanas metodes.. 	<ul style="list-style-type: none"> • Plānot izpildāmo darbu sekmīgai maiņas uzdevumu veikšanai • Veikt darba pašnovērtējumu un pašanalīzi. • Veidot labvēlīgu saskarsmi darbā, ievērot profesionālās ētikas principus. • Veidot vienotu komandu ražotnē, ar mērķi apgūt progresīvākās darba metodes. • Patstāvīgi mācīties un papildināt savas zināšanas, dalīties pieredzē. • Nepiesārņot savu darba vietu.. • Pielietot svešvalodu sarunu līmenī.
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Ekonomika un biznesa pamati.			
Vides un civilā aizsardzība			
Tirgzinības			
Tērpu vēsture			
Speczīmēšana			
Tehniskā grafika			
Trikotāžas izstrādājumu tehnoloģija			
Trikotāžas izstrādājumu ražošanas iekārtas			
Materiālmācība			
Trikotāžas izstrādājumu modelēšana			
Trikotāžas izstrādājumu konstruēšana			
Trikotāžas izstrādājumu šūšana			
Darba aizsardzība			
Ķīmija specialitātē			
Kvalitātes vadība un sistēmas			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Ausma Freidenfelde- Rīgas Viegglās rūpniecības tehnikuma dir. v. māc d.
- Guna Einause – Rīgas Viegglās rūpniecības tehnikuma metodiķe
- Ilona Fogeļe – Rīgas Viegglās rūpniecības tehnikums skolotāja
- Staņislavs Špakovskis- Dr. Sc. Ing., A/S „Ogre” tehniskais direktors
- Anīta Rocēna- Dr. Sc. Ing.

Profesijas standarta eksperti:

- Guntis Strazds Viegglās rūpniecības uzņēmumu asociācijas prezidents

Konsultanti:

- Beata Ozola -A/S Ogre Ražošanas tehnoloģiskās laboratorijas vadītāja
- Vladislavs Tikāns – A/S Ogre Trikotāžas Ražotnes vadītājs